

ב: עין משפּט
ג: עין מצוה

ח א טו ט"ז ט"ח ט"ט
ק ק"א ק"ב ק"ג ק"ד
ק"ה ק"ו ק"ז ק"ח ק"ט
ק"י ק"כ ק"כ"א ק"כ"ב
ק"כ"ג ק"כ"ד ק"כ"ה ק"כ"ו
ק"כ"ז ק"כ"ח ק"כ"ט ק"ל

תוספות שאג"ן

אלא תעמא דכתב רחמנא
א"ל יקום עד אחר בא"ש
וא"ל לא לכתוב רחמנא
ועד אין בה לא יקום עד
אחר בא"ש ופסיקא
שמעין דעד אחר נאמן
בטובה משום דאיכא
רגלים לדבר. וי"ל דאין זה
סביר כל כך להאמין עד
אחר כפי סברא אי לאו
דנפיק לך מקרא. ואי אפי'
חד ליכא אלא כמא
תמארא דאין לומר
דאיכא רגלים משום דאין
לנו לאוסרה בלא עד א'
לכל תפוח משום טעמא
דרגלים לדבר. ואחרי דבר
דבר סממון כתיב בנבואת
רבי מנחם בן ביבי וכו'
וכתיב דרבי' סממנות על פי
שנים עדים יקום דבר. ומי
פסיתא אסורא דאין נאמן בה.
(ט) דבר שהוא מרגיל לגלגל ערוה
עד זירושלמי כתיב ועבר עליו רוח
קנאה וגו' שלל יקנה לה מתוך שחוק
ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך
באות אלא מתוך דבר של אימה
עבר וקינא לה מחמת הדברים הללו
מה אם אמרת למהו אז לעיניו
אם תאמר למהו קיניו קיניו אם
תאמר לעיניו אין קיניו קיניו אמר
רבי מנחם אמר כההו כל מקום
שנאמר חוקה מורה מעכב (ו):

המקנא פרק ראשון סוטה

כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים.
לא יענה נפש (נמדבר לה) מוקי לה
(פנהדין דף ג'). בדרישה מן התלמודים
(דברים ח) דרשין בפרק ראשון דמכות
אחד רואה מחלוך זה ואחד רואה מחלוך
זה * אכל קשיא דגני שבעת העדות
כתיב והוא על (ויקרא ה) ומחייבין
אפילו אחד דמתן (שבעות דף לא):
כפר אחד והודה אחד הכופר חייב
וי"ל דשבעת העדות לא חייבה מורה
אלא נתיבנה כדלפנין התם מקראי
הלך כל היכל דמספרו ממון
מחייב דהפסד ממון מילתא:
מאי טעמא דר' יהושע זירושלמי
טעמא (ו) ודרבי יהושע כי מנא זה
ערוה דבר ערוה זו הסמירה דבר
והקיניו וילפינן דבר דבר מה דבר
האמור להלן על פי שנים אף כהן
ע"פ שנים מני רבי יוסי כר' יהודה
וכו' משקא ע"פ שנים נאמר כי מנא
ואין מניחה בכל מקום אלא על פי
עדים מה מקיים רבי אליעזר דבר
פסיתא אסורא דאין נאמן בה.
(ט) דבר שהוא מרגיל לגלגל ערוה
עד זירושלמי כתיב ועבר עליו רוח
קנאה וגו' שלל יקנה לה מתוך שחוק
ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך
באות אלא מתוך דבר של אימה
עבר וקינא לה מחמת הדברים הללו
מה אם אמרת למהו אז לעיניו
אם תאמר למהו קיניו קיניו אם
תאמר לעיניו אין קיניו קיניו אמר
רבי מנחם אמר כההו כל מקום
שנאמר חוקה מורה מעכב (ו):

ממשמע שנאמר עד. ולא נאמר עדים
מדליתרין למיכתב אחד שמת עדים
לשון עדות וסתם עדות שנים: ואמר
רחמנא תרי לוי כה. לעיל קאי לפרושי
מקנא דמלתיה היכי מיריש ועד אין זה:
אלא טעמא כו'. קושטא היא. כלומר טעמא
דמחייבין לא יקום עד אחד דההוא
מוכח לך דהאי ועד אין זה כתיב
קאמר הא לאו הכי הוה אמינא עד
דמחייב הכא בטובה חד הוא וקאמרין
אפילו אחד אין זה: איטריך. לא יקום
עד אחד לגלוי עליה דהאי ולאשמעין
לך דמהו עד מהו עד דאי לאו הכי הוה
אמינא כל פסם עד אחד הוא ובטובה
לא הוה אמינא דמיתפרא וסמי' צעד א'
וכל שכן בלא עד והכי הוה דרשין
ליה ועד אין זה דקא קאמר רחמנא
הכי קאמר ועד אחד אין נאמן זה אלא
עדים: ופרשין אין נאמן כה. כתיב: אלא
מאי כתיב. קרא על דאיכא תרי כתיב
אמינא אחאי אחאי קרא להאי לשמוק
קרא מיניה כו': דבר דכר ממון. כתיב
בטובה כי מנא זה ערוה דבר (דברים
ד) וכתיב כדניי ממנות ע"פ שני עדים
יקום דבר (ש) וי"ל דאין נאמן זה ערוה
דמחייבין דכר מקנא ע"פ שנים וקאמר
על פי שנים וקאמר על פי שנים (א) בא"ש
מה מקיים ר"א דבר. רבי פי' מה מקיים
ר"א אפילו דר' דבר שיהא מרגיל לגלגל
ערוה דהיינו טעמיה: (ד) בא"ש מורה
מעכב הקיניו ה"ד:

תורה אור השלם

1. וישיב איש אתה שכבת דרע והעלם מעיני אישה ונסתרה ודיא נשקאה ועד אין בה ודיא לא נתפשטה:
2. ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו ודיא נשקאה ועד אין בה ודיא רוח קנאה וקנא את אשתו ודיא לא נתפשטה: כמדובר בדי

הגהות הב"ח

(א) וישיב איש אתה שכבת דרע והעלם מעיני אישה ונסתרה ודיא נשקאה ועד אין בה ודיא לא נתפשטה: כמדובר בדי
(ב) וישיב איש אתה שכבת דרע והעלם מעיני אישה ונסתרה ודיא נשקאה ועד אין בה ודיא לא נתפשטה: כמדובר בדי
(ג) וישיב איש אתה שכבת דרע והעלם מעיני אישה ונסתרה ודיא נשקאה ועד אין בה ודיא לא נתפשטה: כמדובר בדי
(ד) וישיב איש אתה שכבת דרע והעלם מעיני אישה ונסתרה ודיא נשקאה ועד אין בה ודיא לא נתפשטה: כמדובר בדי

גליון הש"ס

תוס' ד"ה כה מקום בו אכל קשיא וכו'. עין א"ל לא יעד וכו'.
תוס' ד"ה כה מקום בו אכל קשיא וכו'. עין א"ל לא יעד וכו'.
תוס' ד"ה כה מקום בו אכל קשיא וכו'. עין א"ל לא יעד וכו'.
תוס' ד"ה כה מקום בו אכל קשיא וכו'. עין א"ל לא יעד וכו'.

סתידה עדיפא שכן אוסרתה כטומאה אדרבה קיניו עדיף שכן עיקר גרם לה
אי לאו סתידה קיניו מי איכא ואי לאו קיניו סתידה מאי אהני אפ"ה סתידה
עדיפא דאתחלתא דטומאה היא מתני' דלא כי האי תנא דתניא רבי יוסי ברבי
יהודה אומר משום ר' אליעזר המקנא לאשתו מקנא ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו
ומשקה לה על פי שנים השיבו חכמים לדברי רבי יוסי ברבי יהודה אין לדבר
סוף מ"ט דר' יוסי ברבי יהודה אמר קרא בה ולא בסתידה ואימא בה ולא
בקיניו קיניו איתקש לטומאה דכתיב וקנא את אשתו והיא נטמאה סתידה נמי
איתקש לטומאה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה ההוא לכמה שיעור סתידה
כדי טומאה הוא דאתא השיבו חכמים לדברי ר' יוסי בר' יהודה אין לדבר סוף
מאי ניהו דומנין דלא קני ואמר קנאי הא למשנתינו יש לדבר סוף וזמנין דלא
איסתתר ואמר איסתתר אמר רב יצחק בר יוסף א"ר יוחנן אף לדברי רבי יוסי
בר' יהודה אין לדבר סוף אף לדברי רבי יוסי בר' יהודה ולא מיבעיא למשנתנו
אדרבה למשנתנו איכא עיקר התם ליכא עיקר אלא אי איתמר הכי איתמר
א"ר יצחק בר יוסף א"ר יוחנן לדברי ר' יוסי בר' יהודה א"ף למשנתנו אין לדבר
סוף א"ר חנינא מסורא א"ל לימא איניש לאיתתיה בזמן הזה לא תיסתרי בהדי
פלוני דילמא קי"ל כרבי יוסי בר' יהודה דאמר קיניו על פי עצמו ומיסתתרא
וליא האודנא מי טובה למיבדקה וקאסר לה עילויה והיא איסורא דלעולם אמר
ריש לקיש מה לשון קיניו דבר המטיל קנאה בינה לבין אחרים אלמא קסבר
קיניו על פי עצמו וכולי עלמא לא ידעי דקני לה ואמרי מאי דקמא דקא בדלה
ואתו למיעבד קנאה בהדה ורב י"מר בר ר' שלמאי משמיה דאביי אמר
דבר המטיל קנאה בינו לבינה אלמא קסבר קיניו על פי שנים עדים
וכולי עלמא ידעי דקני לה ואיהו הוא דאתו למיעבד קנאה בהדה
אלמא

דפשיטא לך דנטמאה והיכי קאמר והיא
לא נתפשטה אועד אין זה נהי דרישא
דקרא ליכא למימר ע"פ שנים עדים
ושכך איש אותה בעדים ועד אחד אין
נאמן בה אלא והיא לא נתפשטה היכי
קאי אחין נאמן בה הא אמרת דלא
מחוקי לה בנבעלת: כה. בטומאה
קאי דהא מינה סליק והיא נטמאה
ועד אין זה דרשין אין זה מרי אלא
חד: כה. עד אחד נאמן ולא בקיניו:
סתידה עדיפא. לאחמורי זה: שכן
אוסרסה. על הנבעל ועל הנטמא
מספק: כעומאה. והאית כדדרשין
לקמן מגיד לך הכתוב שעל הספק
אסורה בפרק כשם שהמים נודקין
(דף כה). שכן עיקר גרם לה. שעי'
הקיניו סתידתה אוסרתה: מסני'.
דקמי לר"א דקיניו שנים וסתידה
על פי עצמו: דלא כי האי סנא.
דקמי לר"א סתידה שנים וקיניו על
פי עצמו: לדברי ר"י כר' יהודה אין
לדברי ר' אליעזר סוף. ולקמן מפרש
לה: מאי נישו. אין לדבר סוף דקאמר:

ואמר קנאי. כשכועס עליה אומר קנאתי לה מפלוני ומניא עדים שנסתרה עמו סתידה כל שהוא כדיון דלא קינא לה לא זוהרה
זו: הא למשנתנו ע"פ סוף. לדברי רבי אליעזר נתיבא: והא זמנין דלא איסרתה. ואומר רחמייהו שנסתרה: ולא מיבעיא למשנתנו
נתיבא: איכא עיקר. שכבר התחיל בעדים שלא ע"י כעס: והכא ליכא עיקר. ולכשיכעוס נקל לומר קנאתי והוא ימנא לה סתידה
הרבה: לא לימא איניש. אפילו בינו לבינה: ומספרסה. ונסתרה ונאסרת עליו: קנאה. כעס כמו הם קנאוני בלא אל (דברים ג)
כי קנאה חמת גבר (משל ו): מאי דקמא. מה יש לפנינו מה אירע עכשו שזו בודלת מן האנשים: וכולי עלמא ידעי
דקני לה. שהעדים מגלגל הדבר ואינן שונאין אותה: ואיהו דאסי למיעבד קנאה כהרה. שזו מקייטתו על שמוסדה:
אלמא

ואמר קנאי. כשכועס עליה אומר קנאתי לה מפלוני ומניא עדים שנסתרה עמו סתידה כל שהוא כדיון דלא קינא לה לא זוהרה
זו: הא למשנתנו ע"פ סוף. לדברי רבי אליעזר נתיבא: והא זמנין דלא איסרתה. ואומר רחמייהו שנסתרה: ולא מיבעיא למשנתנו
נתיבא: איכא עיקר. שכבר התחיל בעדים שלא ע"י כעס: והכא ליכא עיקר. ולכשיכעוס נקל לומר קנאתי והוא ימנא לה סתידה
הרבה: לא לימא איניש. אפילו בינו לבינה: ומספרסה. ונסתרה ונאסרת עליו: קנאה. כעס כמו הם קנאוני בלא אל (דברים ג)
כי קנאה חמת גבר (משל ו): מאי דקמא. מה יש לפנינו מה אירע עכשו שזו בודלת מן האנשים: וכולי עלמא ידעי
דקני לה. שהעדים מגלגל הדבר ואינן שונאין אותה: ואיהו דאסי למיעבד קנאה כהרה. שזו מקייטתו על שמוסדה:
אלמא